

השוואת שמשון לשופטים הקודמים לו:

א. החטא והעונש

שמשון פי"ג	יפתח פ"י	גדעון פ"ו	דבורה פ"ד	אהוד פ"ג	עתניאל פ"ג
(א) ויספו בני ישראל לעשות הרע בעיני ה' ויעבדו את הבעלים העשירות ואת אלהי ארם ואת אלהי צידון ואת אלהי מואב ואת אלהי בני עמון ואת אלהי פלשתים ויעזבו את ה' ולא עבדוהו: (ז) ויחר אף ה' בישראל וימכרם פלשתים וביד בני עמון: (ח) וירצצו ישראל בשנה שהיא שמונה עשרה שנה את כל בני ישראל אשר בעבר הירדן בארץ האמרי אשר בגלעד: (ט) ויעברו בני עמון את הירדן להלחם גם ביהודה ובבנימין ובבית אפרים ותצור לישראל מאד:	(ו) ויספו בני ישראל לעשות הרע בעיני ה' ויעבדו את הבעלים העשירות ואת אלהי ארם ואת אלהי צידון ואת אלהי מואב ואת אלהי בני עמון ואת אלהי פלשתים ויעזבו את ה' ולא עבדוהו: (ז) ויחר אף ה' בישראל וימכרם פלשתים וביד בני עמון: (ח) וירצצו ישראל בשנה שהיא שמונה עשרה שנה את כל בני ישראל אשר בעבר הירדן בארץ האמרי אשר בגלעד: (ט) ויעברו בני עמון את הירדן להלחם גם ביהודה ובבנימין ובבית אפרים ותצור לישראל מאד:	(ב) ותעז יד מדין על ישראל מפני מדין עשו להם בני ישראל את המנהרות אשר בהרים ואת המערות ואת המצדות: (ג) והיה אם זרע ישראל ועלה מדין ועמלק ובני קדם ועלו עליו: (ד) ויחנו עליהם וישחיתו את יבול הארץ עד בואף ענה ולא ישאירו בישראל ושה ושור וחמור: (ה) כי הם ומקניהם ועלו ואהליהם יבאו {ובאו} כדי ארבה לרב ולגמליהם אין מספר ויבאו בארץ לשחתה:	(א) ויספו בני ישראל לעשות הרע בעיני ה' ויעבדו את הבעלים העשירות ואת אלהי ארם ואת אלהי צידון ואת אלהי מואב ואת אלהי בני עמון ואת אלהי פלשתים ויעזבו את ה' ולא עבדוהו: (ב) וימכרם ה' ביד יבין מלך כנען אשר מלך בחצור ושר צבאו סיסרא והוא יושב בחרשת הגוים: (ג) ויצעקו בני ישראל אל ה' כי תשע מאות רכב ברזל לו:	(יב) ויספו בני ישראל לעשות הרע בעיני ה' ויעבדו את הבעלים העשירות ואת אלהי ארם ואת אלהי צידון ואת אלהי מואב ואת אלהי בני עמון ואת אלהי פלשתים ויעזבו את ה' ולא עבדוהו: (יג) ויאסף אליו את בני עמון ועמלק וילך ויף את ישראל ויירשו את עיר התמרים:	(ז) ויעשו בני ישראל את הרע בעיני ה' וישפחו את ה' אלהיהם ויעבדו את הבעלים ואת האשרות: (ח) ויחר אף ה' בישראל וימכרם ביד כושן רשעתים מלך ארם נהרים:
ויחזק ה' את עגלון מלך מואב על ישראל על פי עשו את הרע בעיני ה': (יג) ויאסף אליו את בני עמון ועמלק וילך ויף את ישראל ויירשו את עיר התמרים:	(ו) וידל ישראל מאד מפני מדין... (א) ויתנם ה' ביד מדין שבע שנים:	והוא לחץ את בני ישראל בחזקה עשרים שנה:	(יד) ויעבדו בני ישראל את עגלון מלך מואב שמונה עשרה שנה:	(יב) ויספו בני ישראל לעשות הרע בעיני ה' ויעבדו את הבעלים העשירות ואת אלהי ארם ואת אלהי צידון ואת אלהי מואב ואת אלהי בני עמון ואת אלהי פלשתים ויעזבו את ה' ולא עבדוהו:	(יב) ויספו בני ישראל לעשות הרע בעיני ה' ויעבדו את הבעלים העשירות ואת אלהי ארם ואת אלהי צידון ואת אלהי מואב ואת אלהי בני עמון ואת אלהי פלשתים ויעזבו את ה' ולא עבדוהו:
ארכעים שנה:	(בשנה ההיא שמונה עשרה שנה)	(ו) וידל ישראל מאד מפני מדין... (א) ויתנם ה' ביד מדין שבע שנים:	והוא לחץ את בני ישראל בחזקה עשרים שנה:	(יב) ויספו בני ישראל לעשות הרע בעיני ה' ויעבדו את הבעלים העשירות ואת אלהי ארם ואת אלהי צידון ואת אלהי מואב ואת אלהי בני עמון ואת אלהי פלשתים ויעזבו את ה' ולא עבדוהו:	(יב) ויספו בני ישראל לעשות הרע בעיני ה' ויעבדו את הבעלים העשירות ואת אלהי ארם ואת אלהי צידון ואת אלהי מואב ואת אלהי בני עמון ואת אלהי פלשתים ויעזבו את ה' ולא עבדוהו:

השוואת שמשון לשופטים הקודמים לו:				
ב. תיאור תגובת העם וחומרת תגובת ה'				
אהוד פ"ג	דבורה פ"ד	גדעון פ"ו	יפתח פ"י	שמשון פי"ג
(טו) ויזעקו בני ישראל אל ה' ויקם ה' להם מושיע את אהוד בן גרא	(ג) ויצעקו בני ישראל אל ה' כי תשע מאות רכב ברזל לו... (ד) ודבורה אשה נביאה אשת לפידות...	(ז) ויהי פי זעקו בני ישראל אל ה' על אדות מדן: (ח) וישלח ה' איש נביא אל בני ישראל ויאמר להם כה אמר ה' אלקי ישראל אנכי העליתי אתכם ממצרים ואציא אתכם מבית עבדים: (ט) ואצל אתכם מיד מצרים ומיד כל לחציכם ואגרש אותם מפניכם ואתנה לכם את ארצם: (י) ואמרה לכם אני ה' אלקיכם לא תיראו את אלהי האמרי אשר אתם יושבים בארצם ולא שמעתם בקולי: (יא) ויבא מלאך ה' וישב תחת האלה אשר בעפרה אשר ליואש אבי העזרי וגדעון בנו חבט חטים בגת להניס מפני מדן...	(י) ויזעקו בני ישראל אל ה' לאמר חטאנו לך וכי עזבנו את אלקינו ונעבד את הבעלים: (יא) ויאמר ה' אל בני ישראל הלא ממצרים ומן האמרי מן בני עמון ומן פלשתים: (יב) וצידוניים ועמלק ומעון לחצו אתכם ותצעקו אלי ואושיעה אתכם מידם: (יג) ואתם עזבתם אותי ותעבדו אלהים אחרים לכן לא אוסיר להושיע אתכם: (יד) לכו וזעקו אל האלהים אשר בחרתם גם המה יושיעו לכם בעת צרתכם: (טו) ויאמרו בני ישראל אל ה' חטאנו עשה אתה לנו ככל הטוב בעיניך אף הצילנו נא היום הזה: (טז) ויסירו את אלהי הנכר מקרבם ויעבדו את ה' ותקצר נפשו בעמל ישראל:	(א) ויספו בני ישראל לעשות הרע בעיני ה' ויתגם ביד פלשתים ארבעים שנה: פ (ב) ויהי איש אחד מצרעה ממשפחת הדני ושמו מנוח ואשתו עקרה ולא ילדה:...

ויהי בימי שפוט השופטים			
השופט	שנות שעבוד	ביד	משך הפשעתו
עתניאל בן קנו	8	כושן רשעתים (ארם)	40
אהוד בן גרא	18	עגלון מלך מואב	80
שמגר בן ענת	?	פלשתים	?
דבורה וברק	20	יבין מלך כנען	40
גדעון	7	מדין, עמלק, בני קדם	40
אבימלך			3
תולע בן פואה			23
יאיר הגלעדי			22
יפתח הגלעדי		עמון	6
אבצן מבית לחם			7
אילון הזבלני			10
עבדון הפרעתוני			8
שמשון	40	פלשתים	20

1. Talmud - Rosh Hashanah 25a-25b

Our Rabbis taught: Why were not the names of these elders mentioned? So that a man should not say, Is So-and-so like Moses and Aaron? Is So-and-so like Nadab and Abihu? Is So-and-so like Eldad and Medad? Scripture also says, And Samuel said to the people, It is the Lord that made Moses and Aaron, and it says [in the same passage], And the Lord sent Jerubaal and Bedan and Jephthah and Samuel. Jerubaal is Gideon. Why is he called Jerubaal? Because he contended with Baal. Bedan is Samson. Why is he called Bedan? Because he came from Dan. Jephthah is Jephthah. It says also: Moses and Aaron among his priests and Samuel among them that call on his name. [We see therefore that] the Scripture places three of the most questionable characters on the same level as three of the the most estimable characters, to show that Jerubaal in his generation is like Moses in his generation, Bedan in his generation is like Aaron in his generation, Jephthah in his generation is like Samuel in his generation, [and] to teach you that the most worthless, once he has been appointed a leader of the community, is to be accounted like the mightiest of the mighty. Scripture says also: And thou shalt come unto the priests the Levites and to the judge thou shall be in those days. Can we then imagine that a man should go to a judge who is not in his days? This shows that you must be content to go to the judge who is in your days. It also says; Say not, How was it that the former days were better than these.

תלמוד בבלי מסכת ראש השנה כה.-כה:

תנו רבנן: למה לא נתפרשו שמותם של זקנים הללו (ויצל משה וְאֶהֱרֹן נָדָב וְאַבִּיהוּא וְשִׁבְעִים מְזֻקְנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁמֵי בְּדַ:ט.)? שלא יאמר אדם: פלוני כמשה ואהרן? פלוני כנדב ואביהוא? פלוני כאלדד ומידד?
 ואומר +שמואל א יב+ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל הָעָם הִ' אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת מֹשֶׁה וְאֶת אֶהֱרֹן, ואומר +שמואל א יב+ וַיִּשְׁלַח ה' אֶת יִרְבֵּעֵל וְאֶת בְּדַן וְאֶת יַפְתָּח וְאֶת שְׁמוּאֵל - ירובעל - זה גדעון, ולמה נקרא שמו ירובעל - שעשה מריבה עם הבעל, בְּדַן זה שמשון, ולמה נקרא שמו בְּדַן - דאתי מדן, יפתח - כמשמעו. ואומר +תהלים צט+ מֹשֶׁה וְאֶהֱרֹן בְּכֹהֲנָיו וְשְׁמוּאֵל בְּקָרְאֵי שְׁמוֹ. שקל הכתוב שלשה קלי עולם כשלשה חמורי עולם, לומר לך: **ירובעל בדורו - כמשה בדורו, בְּדַן בדורו - כאהרן בדורו, יפתח בדורו - כשמואל בדורו.** ללמדך שאפילו קל שבקליו ונתמנה פרנס על הצבור - הרי הוא כאביר שבאבירים, ואומר +דברים יז+ וּבָאתָ אֶל הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְאֶל הַשֹּׁפֵט אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּיָמֶיךָ הַהֵם. וכי תעלה על דעתך שאדם הולך אצל הדיין שלא היה בימיו? הא אין לך לילך אלא אצל שופט שבימיו, ואומר +קהלת ז+ **אל תאמר מה היה שהימים הראשונים היו טובים מאלה.**

שופט	Type of Victory	Relationship to/between Nation
גדעון	National Total - Midyan	participation of all the tribes - draft
יפתח	Local (Gilad) Total	Internal strife - Civil war Conflict between שופט & כה"ג
שמשון	Personal / Partial	Against desire of the people!

